

Особено мнение на съдията Тодор Тодоров

Особеното мнение е по § 10, ал. 1, б. "б", § 11, ал. 2 и § 12 ЗД

Разпоредбата на § 10, ал. 1, б. "б" ЗД, според която "...се установява държавен монопол върху:...б) предоставяне на линии под наем..." е противоконституционна.

Съдът не е изследвал и установил в решението си важни въпроси като съдържанието и характера на правото на едно лице (физическо или юридическо) да отдава под наем собствените си вещи (в случая изградена далекосъобщителна мрежа); съдържанието и обхвата на понятието "национална далекосъобщителна мрежа" по смисъла на чл.18, ал.4 от Конституцията и съотношението му с обхвата на оспорените разпоредби; съдържанието на понятието "злоупотреба с монополизма" по чл.19, ал.2 от Конституцията.

По мое мнение, докато установяването на държавен монопол за определен *срок* върху предоставянето на *обикновена телефонна услуга* чрез *фиксираната телефонна мрежа* може да бъде оправдано с националния характер на изградената телефонна мрежа, то установяването на държавен монопол върху предоставяне на линии под наем не може да бъде конституционно обосновано.

Първо, очевидно съществуват *вече* изградени селищни и междуселищни линии на частна далекосъобщителна мрежа (вж. например становището на Сдружение на българските частни радиостанции, според което "*значителна част от операторите имат изградени собствени линии за пренос*"). Съмнявам се, доколко тази частна далекосъобщителна мрежа може да бъде квалифицирана като "национална" по чл.18, ал.4 от Конституцията. Във всеки случай съдът не положи необходимите усилия да установи това съотношение.

Освен това вече изградените мрежи, в които са вложени значителни средства, са "*инвестиции*" по смисъла на чл.19, ал.3 от Конституцията. Върху държавата тежи конституционното задължение да осигурява законова закрила върху направените инвестиции, а не да ограничава правата на инвеститорите върху тях.

Второ, самият закон предвижда възможност за изграждане на частна (собствена) далекосъобщителна мрежа, когато БТК не може да предостави линии под наем - § 11, ал.4 ЗД. Такива линии могат да бъдат изградени и преди изтичане на срока по § 10, ал. 1, б "б" ЗД.

Няма никакво съмнение, че правото на едно лице да ползва собствеността си, включително като я отдава под наем, е неотделим елемент от правото на собственост. Правото на собственост е основно конституционно право и ограничаването на неговото упражняване в цялата му пълнота е допустимо само при наличието на сериозни, конституционно установени съображения за това. Отнемането на правото на далекосъобщителните оператори да ползват, съответно да отдават под наем *собствените* далекосъобщителни мрежи представлява противоконституционно посегателство върху правото им на собственост и противоречи както на чл.17, ал.1 и 3, така и на чл.19, ал.2 и 3 от Конституцията. Ограничаването на правото им да отдават под наем собствените си мрежи до 31 декември 2002 г.(§ 12 ЗД) е противоконституционно на същото основание.

Предвиденото в § 11, ал.2 ЗД *задължение* за обществените далекосъобщителни оператори да изграждат мрежите си чрез наети линии ограничава свободната стопанска инициатива на тези от тях, които имат стопанската възможност и желаят да изградят собствени мрежи, чрез които да упражняват стопанска дейност. Това задължение е в противоречие с чл.19, ал.1 и 2 от Конституцията и е злоупотреба с установения от държавата монопол в полза на едноличното акционерно дружество БТК. Напомням още веднъж, че става дума не за конституционно допустимия монопол върху *националните* далекосъобщителни мрежи, а за селищните и междуселищни частни мрежи, върху които държавата няма право да установява монопол.

По изложените съображения оставам на особено мнение.